

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS PAR ĀDAŽU NOVADA PLĀNOŠANAS DOKUMENTA APSTIPRINĀŠANU

*Saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004.
noteikumu Nr.157 "Kārtība, kādā veicams
ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" VII. nodaļas 27.punktu*

Ādažu novada pašvaldība informē, ka ar Ādažu novada pašvaldības domes 28.08.2025. sēdes lēmumu Nr. 320 "Par aktualizētās Ādažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2037. gadam apstiprināšanu" ir apstiprināta aktualizētā Ādažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037. gadam (turpmāk tekstā – aktualizētā Stratēģija).

Ādažu novada aktualizētajai Stratēģijai, atbilstoši Enerģētikas un vides aģentūras 08.04.2025. lēmumam Nr. 10.2/18/2025 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu", netika veikta Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un izstrādāts Vides pārskats. Stratēģijas aktualizācija nav ietverta to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi novērtējums" (turpmāk – MK 23.03.2004. noteikumi Nr. 157) 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres.

Ādažu novada teritorijai, kurā saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 01.07.2021. ietilpst bijušās teritoriālās vienības – Ādažu un Carnikavas novadi, šobrīd ir spēkā šo vienību teritorijas plānojumi, t.i., Ādažu novada teritorijas plānojums (līdz 2028. gadam), kuram ir veikts Stratēģiskais novērtējums un sagatavots Vides pārskats, par kuru Enerģētikas un vides aģentūra 13.10.2017. izdeva atzinumu Nr. 8, un Carnikavas novada teritorijas plānojums 2017.-2028. gadam, kuram arī veikts Stratēģiskais novērtējums un Enerģētikas un vides aģentūra 13.10.2017. izdeva atzinumu Nr. 7.

Ādažu novada plānošanas dokumentiem Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.-2037. gada aktualizācijai un Attīstības programmas 2021.-2027. gadam tika veikts Stratēģiskais novērtējums un par tā vides pārskatu Enerģētikas un vides aģentūra 31.08.2021. izsniedza atzinumu Nr. 4-03/6. Vides pārskatā atspoguļots esošais vides stāvoklis novadā, vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt, ar plānošanas dokumentu īstenošanu saistītās vides problēmas, un būtiskākās ietekmes uz vidi novērtējums, piedāvāti risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un mazināšanai, pamatotas un izvērtētas alternatīvas, kā arī paredzēti pasākumi plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa nodrošināšanai. Aktualizētajā Stratēģijā nav veiktas tik būtiskas izmaiņas novada attīstības plānošanā un Stratēģijas aktualizācijai nav paredzama būtiska negatīva ietekme, t.sk., uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, īpaši aizsargājamiem biotopiem vai sugām.

Informatīvais ziņojums sagatavots atbilstoši MK 23.03.2004. noteikumu Nr. 157 VII. nodaļas 27.punktam.

Ādažu novada aktualizēto Stratēģiju izstrādāja Ādažu novada pašvaldības speciālisti.

1. Kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi

Aktualizētā Stratēģija ir Ādažu novada hierarhiski augstākais ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikts novada ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija), stratēģiskie mērķi, ilgtermiņa prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva. Stratēģijā apzināti nozīmīgākie esošie telpiskās struktūras elementi un noteikta vēlamā novada teritorijas telpiskā struktūra, t.sk., apdzīvojuma struktūra, galvenie transporta koridori un infrastruktūra, dabas teritorijas, kultūrvēsturiskā mantojuma teritorijas, ražošanas un loģistikas teritorijas, Ādažu militārais poligons un Kadaga (militāro inovāciju teritorija). Nozīmīgākās ilgtermiņa izmaiņas telpiskajā struktūrā

balstītas uz pamatprincipiem: dzīvojamās apbūves koncentrācija pilsētās un ciemos, mobilitātes daudzveidība un pakalpojumu pieejamība un dabas teritoriju turpmākās attīstības vadlīniju izstrāde.

Stratēģijā izvirzītie ilgtermiņa mērķi un prioritātes pamatojas uz novada, Rīgas plānošanas reģiona un valsts noteikto nākotnes vīziju.

Aktualizējot stratēģiju, tika noteikti šādi Ādažu novadam aktuāli jautājumi:

- Ādažu pilsētas robežu noteikšanas kritēriji, vērtējot iespējamus ieguvumus / zaudējumus;
- ciemu robežas un apbūves koncentrēšana ciemos, krasi ierobežojot izklaidus apbūves attīstību;
- publisko pakalpojumu nodrošinājums, tai skaitā izglītības iestāžu tīkla pilnveidošanas principi, balstoties uz iedzīvotāju izvietojumu un demogrāfisko modeli nākamajiem 10-20 gadiem;
- dabas parka "Piejūra" ilgtspējīga iekļaušanās novada ekonomiskajās aktivitātēs, rodot saprotamus kompromisus ar valsts institūcijām par infrastruktūras objektu izbūvi;
- ražošanas un loģistikas teritoriju platības un izvietojums;
- transporta un mobilitātes infrastruktūras attīstība, īpaši pie šosejas A1, nodrošinot novada ciemu savienojumu ar novada administratīvo centru un drošu, videi draudzīgu pārvietošanos;
- iedzīvotāju kopienu stiprināšanu, veidojot kopienu centrus, sekmējot aktīvas līdzdalības iespējas;
- zaļo teritoriju saglabāšana, nodrošinot Dabas atjaunošanas regulas nosacījumu ievērošanu;
- intensīvai apbūvei neparedzēto polderu teritoriju aizsardzība;
- Ādažu novada konkurētspējīga darbība Rīgas metropoles teritorijā.

2. Kā ņemts vērā Vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti

Aktualizētā Stratēģija tika izstrādāta, ņemot vērā 2021. gadā apstiprināto Vides pārskatu.

Aktualizētās Stratēģijas 1.redakcijas publiskā apspriešana notika laika posmā no 01.07.2025. līdz 31.07.2025., kura laikā tika saņemti vienas institūcijas atzinums un privātpersonu priekšlikumi (*rezultātus skatīt Aktualizētās Stratēģijas sējuma "Sabiedrības iesaiste" 13.pielikumā "Publiskās apspriešanas laikā saņemtie priekšlikumi"*).

Plānošanas dokumenta 1.redakcijas publiskās apspriešanas laikā tika organizēta publiskās apspriešanas sanāksme, kas notika 28.07.2025. – gan klātienē, gan Zoom platformā, kā arī tika translēta tiešsaistē Ādažu novada pašvaldības Facebook kontā. Sanāksmes protokols skatāms Stratēģijas sējuma "Sabiedrības iesaiste" 14.pielikumā "28.07.2025. publiskās apspriešanas sanāksmes (par Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (2013.-2037.) 2025.gada aktualizācijas 1.redakciju) protokols".

Atbilstoši MK 23.03.2004. noteikumu Nr. 157 III. daļas 5. punktam, pašvaldība pirms aktualizētās Stratēģijas izstrādes uzsākšanas konsultējās ar Dabas aizsardzības pārvaldi, Valsts vides dienestu un Veselības inspekciju par plānotā dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Visas iestādes norādīja, ka ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu varētu nepiemērot. Aktualizētās Stratēģijas 1. redakcijas publiskās apspriešanas laikā komentāri no minētajām iestādēm netika saņemti

Institūciju atzinumi (*skatāmi Stratēģijas sējuma "Sabiedrības iesaiste" 16.pielikumā "Atzinumi"*):

Atzinums	Komentārs
Rīgas plānošanas reģions (RPR)	
Iepazīstoties ar Ādažu novada aktualizēto IAS redakciju, RPR ir sagatavojis atzinumu. Ādažu novada aktualizētā	Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas sadaļa "3.7 Kultūrvēsturiskā

Atzinums	Komentārs
IAS ir izvērtēta atbilstoši vērtēšanas kritērijiem par pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas atbilstību RPR teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kā arī atbilstoši kārtībai, kādā Rīgas plānošanas reģions izvērtē vietējo pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (grozījumi apstiprināti RPR Attīstības padomes sēdē 28.05.2021.): 1. Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037.gadam (turpmāk – IAS) aktualizēta 25 gadiem. 2. IAS ir aktualizēta ievērojot hierarhiski augstākā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentus. 3. IAS ir aktualizēts saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem ilgtermiņa attīstības mērķiem un prioritātēm. 4. IAS ietver 2. nodaļu “Stratēģiskā daļa”. 5. IAS ietver 3. nodaļu “Telpiskās attīstības perspektīva”. 6. Stratēģiskajā daļā ir ietvertas apakšnodaļas “2.1. Ilgtermiņa attīstības redzējums (vīzija)” un “2.2. Mērķi”, kur atbilstoši četriem definētajiem mērķiem ietvertas „ilgtermiņa prioritātes”. 7. Stratēģiskā daļa ietver nodaļu “Novada specializācija”, kas ir atbilstoši nodaļas saturam. 8. Nodaļā “3.Telpiskās attīstības perspektīva”, apakšnodaļā 3.1. aprakstīta un grafiski attēlota teritorijas perspektīvā telpiskā struktūra – “Nozīmīgākie esošie telpiskās struktūras elementi un vēlamā teritorijas telpiskā struktūra”. 9. Apakšnodaļā “3.2. Apdzīvojuma struktūra un publisko pakalpojumu klāsts” tiek noteikti trīs līmeņu attīstības centri – novada nozīmes, vietējas nozīmes un mazs ciems. Kā arī ir noteiktas vadlīnijas teritorijas plānošanai un attīstībai. 10. Apakšnodaļā “3.6. Dabas teritorijas un to izmantošana” attēlota dabas teritoriju telpiskā struktūra un aprakstīti tās elementi. 11. Apakšnodaļās “3.3. Galvenie transporta koridori un infrastruktūra” un „3.4. Veloceļu tīkla attīstība” ietverti galvenie transporta koridori un infrastruktūra. Ir ietverti valsts galvenie un reģionālie autoceļi, dzelzceļi, mazās aviācijas lidlauks un veloceļi. Ūdenstransporta ceļi un piestātnes ietvertas apakšnodaļā “3.5. Ūdens transporta attīstība un ūdens teritoriju izmantošana”. 12. Telpiskās attīstības perspektīvā, apakšnodaļā “3.7 Kultūrvēsturiskā mantojuma teritorijas” ir ietverta informācija par kultūrvēsturiski nozīmīgām teritorijām un ainaviski vērtīgām teritorijām, nosakot vadlīnijas teritorijas plānošanai un attīstībai. Labākai informācijas uztverei, būtu vērtīgi izstrādāt kartogrāfisku materiālu. 13. Apakšnodaļā 3.10. “Sadarbības partneri, sadarbības teritorijas un prioritārās attīstības teritorijas” ir noteiktas prioritāri attīstāmās teritorijas Ādažu novadā. Rosinājums papildināt 8.tabulu “Nozīmīgākās	mantojuma teritorijas” papildināta ar attēlu Nr. 12 “Kultūrvēsturiskie objekti”, atzīmējot vietas, kurās atrodas novadā esošie kultūrvēsturiskie objekti. Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 8.tabula “Nozīmīgākās sadarbības sfēras” papildināta ar sadarbības jomām, kas saistītas ar Rīgas plānošanas reģiona un Ādažu novada pašvaldības sadarbību.

Atzinums	Komentārs
sadarbības sfēras” ar sadarbības jomām, kas saistītas ar Rīgas plānošanas reģiona un Ādažu novada pašvaldības sadarbību. 14. Visās 3.nodaļas apakšnodaļās ir noteiktas teritoriju attīstības vadlīnijas. 15. Pamatojoties uz Ādažu novada domes 26.06.2025. lēmumu Nr. 232 dokuments tika nodots publiskajā apspriešanā no 01.07.2025. līdz 31.07.2025., ietverot četru nedēļu periodu. Rīgas plānošanas reģions 01.07.2025. ir saņēmis Ādažu novada domes vēstuli par atzinuma sniegšanu aktualizētajai IAS. 16. Informācija par aktualizētās IAS izstrādi un publisko apspriešanu pieejama pašvaldības tīmekļa vietnē www.adazi.lv sadaļā Aktualitātes. 17. Latvijas Vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā geolatvija.lv, sadaļā "Teritorijas attīstības plānošana" ir pieejami pašvaldības lēmumi, kas saistīti ar plānošanas dokumenta aktualizāciju. 18. IAS aktualizācijā ir ņemts vērā "Rīcības plāns Rīgas metropoles areāla attīstībai".	

Izskatot un izvērtējot saņemto institūcijas atzinumu par Stratēģijas projekta redakciju tika secināts, ka atkārtoti Stratēģiju nav nepieciešams nodot uz publisko apspriešanu un institūciju atzinumu saņemšanu.

3. Pamatojums, kāpēc no visiem iespējamiem risinājuma variantiem izraudzīts pieņemtais variants

Alternatīva Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas aktualizācijai varētu būt “nulles” alternatīva, tādējādi tiek saglabāta esošā situācija un netiek aktualizēta Ādažu novada teritorijas attīstība. Pieņemot “nulles” alternatīvu, tā būtu pretrunā ar nacionālajiem un Rīgas plānošanas reģiona attīstības mērķiem un vides aizsardzības prasībām, jo pašvaldības teritorijā atrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, t.sk. NATURA 2000 teritorijas.

Īstenojot “nulles” alternatīvu, var tikt veicināta neapsvērtu lēmumu pieņemšana, nepārskatītas novada esošās vērtības, t.sk. telpiskās struktūras elementi un telpas un netiktu aktualizēta to attīstības izaugsme, tendences un attīstības virziens, kas var veicināt arī vides problēmu saasināšanos.

Jāatzīmē, ka aktualizētās Stratēģijas izstrādes posmā notika vairākas diskusiju grupas, kurās diskutēja par labākajiem, pieņemamākajiem risinājumiem, kas būtu atbilstoši gan iedzīvotājiem, gan videi un atbilstu normatīvo aktu prasībām. Šajā Ādažu novada pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenta izstrādē, tika aktualizēti Ādažu novada ilgtermiņa uzstādījumi – gan stratēģiskie, gan telpiskie.

4. Ziņas par pasākumiem plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, norādot monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņus

Plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumi Nr.157. Monitoringu veic ar nolūku konstatēt vietējās pašvaldības plānošanas dokumenta īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz apkārtējo vidi, ūdeni (pazemes, virszemes), gaisu, bioloģisko daudzveidību, cilvēku dzīves un darba telpu, būvniecību, ievērojot Enerģētikas un vides

aģentūras atzinumu par Vides pārskatu, kā arī, lai nepieciešamības gadījumā, izstrādātu plānošanas dokumentu grozījumus.

Enerģētikas un vides aģentūras 31.08.2021. sagatavotajā atzinumā Nr.4-03/6 "Par Ādažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.–2037. gadam aktualizācijas un Ādažu novada attīstības programmas 2021.–2027. gadam Vides pārskatu" norādītajā termiņā, t.i., vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2026. gadā) pašvaldība sastādīs un iesniegs Vides pārraudzības valsts birojam monitoringa ziņojumu (arī elektroniskā veidā).

Par pamatu monitoringu ziņojumu veikšanai var ņemt Ādažu novada plānošanas dokumentu Vides pārskatā raksturoto pasākumu īstenošanas tiešo un netiešo ietekmi uz vidi, valsts statistiskos pārskatus u.c. informācijas avotus, īpašu uzmanību pievēršot atsevišķiem indikatoriem (indikatoru grupām):

- gaisa kvalitāte (emisijas no katlu mājām, rūpniecības u.c. emisiju avotiem, reģistrētā autotransporta skaits; elektromobiļu uzlādes staciju skaits; ielu, ceļu uzturēšanas pasākumi putekļu samazināšanai; energoefektīvo projektu skaits),
- virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte (ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte; peldvietu kvalitāte; savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums; paliekošais piesārņojums),
- ūdenssaimniecība (ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte; (dzeramā ūdens analīžu rezultāti; savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums; piesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi; attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām; virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi,
- transporta infrastruktūra (ceļu un ielu segumu stāvoklis (% no kopējā garuma); veloceļu garums (km); lietus ūdeņu novadīšanas un attīrīšanas sistēmas pie ceļiem un ielām (garums/km),
- atkritumu apsaimniekošana (atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanas pasākumi novadā; radīto atkritumu apjoms (t.sk. bīstamo atkritumu); nodoto šķīroto un sadzīves atkritumu apjoms,
- aizsargājamās dabas teritorijas (īpaši aizsargājamo biotopu platības un kvalitāte, īpaši aizsargājamo sugu atradņu skaits un stāvoklis; Dabas aizsardzības plānu izstrāde,
- kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms (sakārtoto kultūrvēsturisko objektu skaits; attīstīto un sakārtoto tūrisma objektu un infrastruktūras projektu skaits),
- degradētās teritorijas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas (piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu, degradēto teritoriju skaits; sakārtoto, attīstīto un revitalizēto objektu/teritoriju skaits).

28.08.2025.